

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาสายอาชีวศึกษานั้น เป็นการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับและทุกประเภท โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถมีทักษะมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ และสามารถพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับความถนัดสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง สังคมและตลาดแรงงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2541: 21-26) และการศึกษาวิชาชีพ เป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยใช้หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางของการศึกษาด้านวิชาชีพ ซึ่งจะต้องคำนึงถึง ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนากำลังคน ในระดับแรงงาน กึ่งฝีมือ แรงงาน และช่างเทคนิค ตามความต้องการของตลาดแรงงาน และ การประกอบอาชีพอิสระ โดยจัดการศึกษาหลากหลายทั้งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ โดยมีสถานศึกษาในสังกัด หลายประเภทสถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม วิทยาลัยพาณิชยกรรม วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่าง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546: 24-26) เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดการศึกษาเพื่ออาชีพและเพื่อให้เยาวชนของไทยได้แสวงหาแนวทางและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ก้าวหน้าทันสมัย เพื่อให้เป็นคนดีของสังคม (จรรยา ชูลาภ, 2538: 8) การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกแผนการเรียน และวิธีการศึกษาตามศักยภาพ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้ด้อยทางการศึกษา มีโอกาสเข้ามาศึกษาหาความรู้ตลอดชีวิตตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองพัฒนาทักษะวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546: 5)

วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นสถานศึกษาหนึ่งที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่ภารกิจหลักในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรพิเศษ ได้แก่วิชาชีพหลักสูตร ระยะสั้น 6 -225 ชั่วโมง และหลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยมแก่นักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่ประสงค์จะ

4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู ที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร วิชาชีพระยะสั้น สำหรับครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระในการวิจัย ครอบคลุมหลักสูตรในการฝึกอบรม การพัฒนา หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สำหรับครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร

ประชากร คือ ครูที่สอนวิชาชีพระยะสั้น สังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 1846 คน

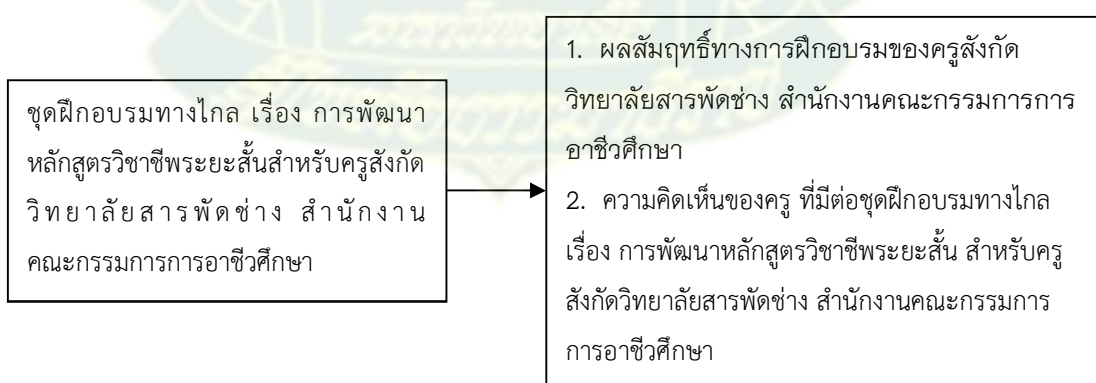
3.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

การวิจัยและพัฒนา แบ่งการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ วิจัยแบบสำรวจความต้องการฝึกอบรม ของครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สำหรับครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สำหรับครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ชุดฝึกอบรมทางไกล หมายถึง ชุดสื่อประสมที่มีการจัดระบบการนำเสนอเนื้อหา วัตถุประสงค์และสื่ออย่างเป็นระบบระเบียบ และเสนอจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่ฝึกอบรม ชุดฝึกอบรม

ประกอบด้วย แผนการฝึกอบรม ประมวลสาระหรือเอกสารประกอบการบรรยาย สไลด์คอมพิวเตอร์ แบบฝึกปฏิบัติ คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม และคู่มือการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกอบรม เนื้อหาสาระที่นำเสนอในชุดฝึกอบรม คือ สมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพและการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

5.2 เกณฑ์ประสิทธิผลที่กำหนด 80/80 หมายถึง คุณภาพของชุดฝึกอบรมที่ได้จากกระบวนการและผลลัพธ์มีค่าร้อยละ 80 ค่าร้อยละ 80 ตัวแรกคือ ค่าประสิทธิผลของกระบวนการ (E_1) คิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรม ค่าร้อยละ 80 ตัวหลัง คือ ค่าประสิทธิผลของผลลัพธ์ (E_2) คิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน เกณฑ์การทดสอบประสิทธิผลยอมรับได้ คือ เท่ากับเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกิน 2.5% และต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกิน 2.5%

5.3 วิชาชีพระยะสั้น หมายถึง หมายถึง เนื้อหาวิชาของหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือประกอบอาชีพส่วนตัวได้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

5.4 ครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมของครู หมายถึง การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนและหลังรับการอบรมในระดับพุทธิสัยของครู ที่อบรมด้วยชุดฝึกอบรม

5.6 ความคิดเห็นของครูที่รับการอบรม หมายถึง ความรู้สึกของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล

6. ประโยชน์ที่จะได้รับ

6.1 ครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สำหรับครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปพัฒนาตนเองและสามารถพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นได้ถูกต้อง

6.2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้ต้นแบบและแนวทางในการผลิตชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สำหรับครูสังกัดวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ในหลักสูตรการฝึกอบรมครูในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

6.3 มหาวิทยาลัยได้บริการด้านความรู้เกี่ยวกับการผลิตชุดฝึกอบรมทางไกล ก่อให้เกิดประโยชน์กับครูและสังคม